

Reinventar l'esquerra

Una nova esquerra sense herències històriques ni feixugues tradicions ideològiques comença a néixer a Europa després del desconcert creat –sobretot entre els partits comunistes, però també entre els socialistes– per la caiguda del mur de Berlín, la fi de l'URSS i la revitalització paral·lela d'un capitalisme salvatge que abandonava la política de “a tot s'hi val”.

Privats i desenganyats de guies, mites i dependències, els partits d'esquerra han adoptat, durant aquesta dècada dels 90, una estratègia defensiva. Ara, a les portes del tercer mil·lenni, i des de fa alguns mesos, la tendència ha evolucionat cap a una ofensiva intel·ligent, amb un futur incert i ple de traumes interns, sí, però també esperançador.

L'accés al poder de forces polítiques que es renoven constantment, com és el cas del New Labour de Tony Blair, l'empenta del Partit Socialista Francès de Lionel Jospin i, sobretot, la formació a Itàlia, de la mà de Massimo D'Alema, dels Demòcrates d'Esquerra, permet de veure la claror del final de túnel d'un camp polític que la dreta més inamovible i ultramuntanta (Chirac, Thatcher, Aznar...) donava ja per mort i enterrat.

Per fer possible la victòria laborista, Tony Blair es va transvestir de Margaret Thatcher quan va caldre i continua duent aquesta disfressa perquè la realitat és que la Gran Bretanya es recupera. El seu “realisme utòpic” és per a una segona fase. El principal ideòleg d'aquest canvi del Partit Laborista és Anthony Giddens, un prestigiós sociòleg de la Universitat de Cambridge que no dubta a afirmar en el seu llibre *Beyond Left and Right* que els dos pols de l'espectre polític (dreta i esquerra) ja han donat de si tot allò que podien donar i que han deixat un “centre radical” a partir del qual s'ha de reconfigurar l'escenari polític. Reconcebre l'estat del benestar (no pas eliminar-lo, com pretenien els conservadors), és un cavall de batalla difícil, però la idea que cal variar el concepte que en té l'esquerra, de mecanis-

me per a pal·liar la desigualtat socials, és un primer pas.

El laborisme, com han fet en diferents etapes i des de tradicions diverses els socialistes francesos o els ex-comunistes italians, significa revisar molts vells conceptes: l'acceptació del fet que la indubtable força del mercat pot ser regulada, però no pas eliminada, que les polítiques socials es poden defensar, però no pas a qualsevol preu, que les privatitzacions són inevitables i que, quan eliminen monopolis, són fins i tot saludables, que el creixement de la despesa pública s'ha de limitar i, si és possible, anul·lar, que tot això és possible de fer-ho en un marc suprastatal, europeu i, al cap i a la fi, global, etc.

Blair pretén el mes de maig de fer a Londres una conferència internacional del centre-esquerra que no solament inclogui l'esquerra europea, sinó també els demòcrates de Bill Clinton. El líder laborista, una vegada més vol fer un cop d'efecte, ser el protagonista i acaparar –com ja va passar amb la mort de Diana– tota l'atenció mediàtica. Però la nova cultura d'esquerra que vol implantar ja té un model recent més convincent que no pas el britànic: el naixement a Itàlia dels Demòcrates d'Esquerra (DS).

Sota els auspicis del vell Partit Comunista, reconvertit en Partit Democràtic de l'Esquerra (PDS) el 1991, ara el polític més influent d'Itàlia, Massimo D'Alema, vol fer el pas definitiu de reagrupar tota l'esquerra no-comunista amb les restes dels socialistes, cristians-socials i republicans. El laboratori polític italià, que sempre reserva sorpreses, posa en marxa un experiment novell i seriós. Blair, Jospin, i Delors ja han elogiat el camí iniciat per l'esquerra italiana.

Pel maig vinent, tots plegats a Londres, amb un Clinton que ben poc té a veure amb la socialdemocràcia –una paraula que és un insult als EUA– han de trobar per força punts en comú, però també, sobretot les bases, han de superar molts tabús encara vius a fi de permetre la reinvençió d'una esquerra capaç de recuperar els seus millors valors de solidaritat i d'humanisme. ■

VICENÇ LOZANO

“Pel maig, tots plegats a Londres han de trobar per força punts en comú, però també han de superar molts tabús a fi de permetre la reinvençió d'una esquerra capaç de recuperar els seus millors valors de solidaritat.”